

GULDBORGSUND

Grønt Råd

MARTS 2023

REFERAT GRØNT RÅDS MØDE TORSDAG DEN 9. FEBRUAR 2023 KL. 1530-1930

Tilstede:

Danmarks Naturfredningsforening, Flemming Stenild
Dansk Ornitologisk Forening, Rene Christensen
Dansk Skovforening, Lars Wilhjelm
Friluftsrådet, John Knudsen (med på teams punkt 1-3)
Naturstyrelsen Storstrøm, Mette Skast
VKST, John Nielsen

Guldborgsund Kommune: Jakob Lysholt, Anita Pedersen (ref).

Afbud:

Danmarks Jægerforbund, Christian Clausen
Dansk Sportsfiskerforening, Allan Hansen
Guldborgsund Sports- og Idrætsråd, Bjarne Boesen

GULDBORGSUND KOMMUNE

CENTER FOR TEKNIK & MILJØ
PARKVEJ 37
4800 NYKØBING F.
TLF +45 54731000
WWW.GULDBORGSUND.DK

SAGSBEHANDLER:
ANITA PEDERSEN
MOB +45 25182325
APED@GULDBORGSUND.DK

CVR NR. 29 18 85 99

TELEFONTIDER
MAN – ONS KL. 9.00 – 15.00
TORS KL. 9.00 – 17.00
FRE KL. 9.00 – 12.00

1. Velkomst

Der blev budt velkommen til alle.

2. Referat fra sidste møde – godkendt pr mail

Der var ingen supplerende spørgsmål.

3. Biodiversitetspuljen

Flere af Grønt Råds medlemmer har deltaget i rådets arbejde siden kommune sammenlægningen i 2007. Den historiske hukommelse af rådets arbejdet med Biodiversitetspuljen er som følger: Grønt Råd udarbejdede i 2007 en Naturpolitik, som byrådet senere vedtog. Naturpolitikken skiftede i 2017 navn til Naturstrategi med mindre rettelser. Grønt Råd har siden 2007 arbejdet for, at de skiftende byråd skulle afsætte midler til realisering af Naturpolitikken/strategien. Stor var begejstringen, da Dansk Folkeparti ved Rene Christensen tilbage i 2020 foreslog, at der i budgetforhandlingerne blev afsat midler til en Biodiversitetspuljen (6,5 mio kr for perioden 2021-2024). Det blev senere vedtaget af byrådet. I samme periode var Rene Christensen, Dansk Folkeparti formand for Folketingets Miljøudvalg som afsatte 888 mio kr til en natur- og

biodiversitetspakke for perioden 2021-2024 for at forbedre forholdene for natur- og biodiversitet i Danmark.

Det kan konstateres, at der i kommunens budgetforlig for 2020 ikke er indarbejdet, hvad formålet med Biodiversitetspuljen er. Der står "kun" Biodiversitetspulje. Det er højst sandsynligt, at det er på den baggrund, at der nu opstår uenigheder om puljens anvendelse. Grønt Råd er som rådgivere for fagudvalget blevet sat i ud-sigt, at rådet skulle anbefale, hvad midlerne fra Biodiversitetspuljen skulle anvendes til = implementering af Naturstrategien. Men rådet er nu blevet oplyst om, at det nuværende Teknik-, Klima- og Miljøudvalg (TKM) finder, at Biodiversitetspuljen skal anvendes som en "forskønnelsespulje" til ændret drift af kommunale grønne områder.

Et enigt Grønt Råd fandt ikke, at denne ændring var tilfredsstillende. Rådet vurderede tillige i enighed, at der var behov for at udskille denne drift af grønne arealer – såkaldt forskønnelse fra Biodiversitetspuljen. Et enigt råd var skuffet over, at TKM pludselig har ændret grundlaget for, hvad de finder, at puljen skulle anvendes til. På den baggrund har der derfor udspillet sig en utilfredsstillende situation i december. Grønt Råd ønsker at blive betragtet som et rådgivende udvalg, som nævnt i rådets kommissorie. Derfor er rådet skuffet over, at man har ignoreret rådets indstilling til fordeling af Biodiversitetspuljen for 2023. Rådet er utilfredse med, at TKM omgør rådets anbefaling og beslutter, at halvdelen af rammen for 2023 på 1 mio. kr. skal anvendes til forskønnelse af kommunale grønne områder – "grøn drift". På den baggrund ønsker et enigt Grønt Råd at mødes og diskutere formålet med Biodiversitetspuljen med TKM.

Den efterfølgende debat tager også udgangspunkt i fremlæggelsen fra punkt 5, om hvad den 1. mio kr til Vild med Guldborgsund (VMG) skal anvendes til.

Det var et enigt Grønt Råd, der fandt, at de aktiviteter som VMG planlægger at gennemføre, IKKE bakker op om Naturstrategien.

Rene DOF fremhævede, at han var chokeret over at få oplyst, at VMG aktivt går ind og foretager bekæmpelse af tidsler – regelmæssigt med græsslåmaskine. Det er decideret en ødelæggende aktivitet for biodiversiteten, da vores sommerfugle er i voldsom tilbagegang, og de er netop afhængig af tidsler som fødeplanter.

Rådet fik tillige oplyst, at der ingen besparelser var i driften af denne ændring med forskønnelse af de grønne områder, da maskiner og mandskab stadig kørte til områderne en-to gange om ugen. Dette undrede rådet. Der var forståelse for, at man skulle slå græs på boldbaner. Men Mette NST var overrasket over at få oplyst, at man slog stier en gang om ugen eller hver anden uge. Stier i NST slås kun to gange om året. Hvis der er et større behov, er der ikke behov for stien, da den altid bør kunne holdes åben ved naturligt slid.

Der var også undren over, hvorledes 1 mio. kr. kunne anvendes til 14 grønne områder. Det er ca. 70.000 kr pr areal. Baseret på at man ved fremlæggelsen fik oplyst, at der ingen besparelser var på driften, undres det over de tiltag, der skal igangsættes. Tiltagene er ikke omkostningstunge. Fx da en fuglekasse koster ca. 150 kr, skal der jo fx opsættes ca. 450 kasser pr område – hvilket er helt urealistisk og upassende.

Der blev spurgt ind til VMG forbrug i 2022. Det blev her oplyst, at VMG havde fået tildelt 170.000kr fra Biodiversitetspuljen 2022 – heraf var der kun anvendt 160.181 kr. Baseret på dette henstillede Grønt Råd til, at der blev kørt en stram budgetstyring af VMG, da det måtte forventes, at VMG ikke kunne anvende 1 mio kr. Dernæst var rådets forventning tillige, at lige så snart man havde en formodning om, at der ville være uforbrugte midler, at de skulle returneres til den "rigtige" anvendelse af Biodiversitetspuljen. Rådet forventede tillige at kunne rådgive omkring anvendelse af disse uforbrugte midler.

Afslutningsvis så foreslog Grønt Råd at kommunen burde afholde en statuskonference om udviklingen og forvaltning af natur. En åben konference for alle kommunens borgere – går det fremad eller tilbage med naturtilstanden og beskyttelse af vores arter samt naturtyper. Der bør være opnået et vidensgrundlag til dette baseret på, at der blev udarbejdet en status for biodiversitet i 2007 og der netop nu er ved at blive udarbejdet en ny status – Biodiversitetsplanen 2023.

Dernæst vurderede rådet, at det også var nødvendigt, at byrådet forholdt sig til, at hvis man i kommunen ville sikre biodiversiteten, så er Biodiversitetspuljen en nødvendighed, og at det også er en nødvendighed at den anvendes efter hensigten til beskyttelse af vores truede og sjældne arter samt naturtyper. Grønt Råd henstillede tillige til at puljen bør øges fremadrettet, da 2 mio kr til dette formål er et for lille beløb.

Grønt Råds anbefaling for tildeling af midler for 2023 var som følger:

	TITEL	Beløb
1	Kortlægning af flagermus	150.000
2	Forbedret biodiversitet og borgerinddragelse med Gedser Fuglestation	48.000
3	Rejsning af Sakskøbing Folkeskov	135.000
4	Stubberup Mose - plejeindsats før naturgenopret	45.000
5	Operation Løgfrø, Løvfrø og Strandtudse	60.000
6	Pleje af Det Falsterske Dige	75.000
7	Projekt øer og holme	60.000
8	Projekt Glade Oddere	50.000
9	Projekt Kræge - en lokal hjemmehørende blommestort	30.000
10	Projekt PilogPoppel	50.000
11	Naturgenopretning Bøtøskoven	350.000
12	Naturgenopretning Bøtø Nor	200.000
13	Naturgenopretning Borret Overdrev	80.000
14	Multifunktionel Jordfordeling NV Falster	300.000
15	Vores kæmpege	50.000
16	Skærmelm - en ansvarsart	20.000
17	Bilag IV padder kortlægning	100.000
18	Grøn drift - Vild med Guldborgsund	250.000
I alt		2.053.000

Baseret på at TKM gik ind og allokerede 1 mio kr til VMG, samt hermed ikke fulgte Grønt Råds anbefaling, blev fordelingen som følger:

	TITEL	Ver 2.0
1	Kortlægning af flagermus	150.000
2	Rejsning af Sakskøbing Folkeskov	135.000
3	Stubberup Mose - plejeindsats før naturgenopret	45.000
4	Operation Løgfrø, Løvfrø og Strandtudse	25.000
5	Pleje af Det Falsterske Dige	75.000
6	Projekt Glade Oddere	20.000
7	Projekt Kræge - en lokal hjemmehørende blommestort	30.000
8	Naturgenopretning Bøtøskoven	270.000
9	Naturgenopretning Bøtø Nor	150.000
10	Registrering af natur til naturkvalitetsplan, HNV mv	100.000
11	Grøn drift - Vild med Guldborgsund	1.000.000
I alt		2.000.000

Det skal bemærkes, at TKM på deres møde i juni 2021 har besluttet, at Rejsning af Sakskøbing Folkeskov skal tages fra Biodiversitetspuljen.

4. Revision af Naturstrategien

Baseret på invitation fra TKM ønskes der udarbejdet forslag til en Naturstrategi version 2.0.

Opvarmning til revision bestod i en diskussion om dilemmaer. Hvad er vigtigst ift økonomi, eller hvilke prioriteringer skal der foretages. Alle var enige om, at alle valg har nogle konsekvenser. Nogle arter og naturtyper ved vi meget om – andre arter og naturtyper, ved vi ikke særligt meget om.

Såkaldt "frimærkeforvaltning" kan være problematisk men også hensigtsmæssig. Her ses fx på kommunens tiltag ift Spejlbredpande og Løvfrø. Omvendt ved at man tilgodeser større sammenhængende naturområder, vil det være mere hensigtsmæssigt, da flere arter og naturtyper vil have en positiv effekt af dette.

Der blev foretaget ændringer, rettelser og tilpasninger af den nuværende strategi. Der bliver sendt en revideret version ud til kommentering. Det vurderes, at der er behov for et yderligere møde, hvor udkastet gennemgås. Dette kan evt. finde sted ifm diskussion af udkast til prioriteter til en Biodiversitetsplan 2023.

Der er en forventning af, at Naturstrategi 2.0 vil blive godkendt af TKM og efterfølgende af Byrådet. Dernæst er der også en forventning til, at der fortsat allokeres midler til en Biodiversitetspulje (se punkt 2), der sikrer gennemførelse af Naturstrategi 2.0.

5. Biodiversitetspuljen – Grøn Drift - Vild med Guldborgsund v. Martin Steenstrup

TKM har besluttet, at der er afsat 1. mio. kr. fra Biodiversitetspuljen til Grøn Drift – Vild med Guldborgsund i 2023.

Det er en politisk opgave: At synliggøre biodiversiteten hvor borgerne er. Dette sker gennem: A) Engagere borgerne B) Danmarks Vildeste Kommune C) Egne arealer D) Andre kommunale arealer

I 2022 var der fokus på A og B. Herunder deltog kommunen i konkurrencen Danmarks Vildeste Kommune. Her blev Guldborgsund Kommune indstillet som en af de fem bedste kommuner i kategorien "engagerende projekter".

I 2023 er der fokus på C. Der ønskes at udtage nogle kommunale grønne arealer, som der synligt kan ses, at der kan gøres en forskel på.

Dette sker ud fra følgende præmisser:

1. To arealer i hver af de gamle kommuner
2. Arealer der ikke umiddelbart anvendes
3. Drift der ikke giver umiddelbar mening
4. Potentiale for borgerinddragelse
5. Den gode fortælling

På de udvalgte kommunale arealer ønskes der i samarbejde med borgerne at lave en forvandling af arealerne. Man opdeler arealerne i felter, hvor der fx kan være fodboldbane, buske/træer, bordbænkesæt, og arealer, hvor der kun sker græsslåning en gang om året.

Der er udarbejdet et katalog med tiltag, som borgerne kan vælge imellem bestående af:

Redekasser (pindsvin, fugle, flagermus), insekthotel, kvashegn, træstammer, stenbunker, grusbunker, sydvendte insektvolde, vild eng (græs slås kun én gang om året), overfladeskrab, vandhul, nye træer og nye buske (hjemmehørende arter).

Der er registeret 600 kommunale arealer i hele kommunen. Dertil kommer arealer under fritid og kultur, skoler, institutioner mv.

Fokus i VMG er at lave arealerne mere diverse, dvs. en varieret drift - men der er ikke fokus på specifikke arter eller at lave mere biodiversitet. Fokus er også at lave attraktive kommunale grønne arealer med et variabelt udseende, som forhåbentligt vil kunne tiltrække ny borgere - et attraktivt sted at bo og herunder bidrage som et virkemiddel i ønsket om en øget bosætning.

6. Nyt fra Kommunen:

- A. *Status over DK2020.* Udsat til næste møde.
- B. *Slåning af vej- og stirabatter ift biodiversitet (grøftekanter).* Udsat til næste møde.
- C. *Opfølgning Natura 2000-planer 2022-2027.* Staten har ikke frigivet dem endnu - Intet nyt.
- D. *Opfølgning Vandområdeplaner 2021-2027.* Staten har ikke frigivet dem endnu - Intet nyt.
- E. *Status kommunale naturgenopretningsprojekter, Natura 2000-projekter mv* Der er ansøgt om forundersøgelserprojekter til i alt 18 lavbundsprojekter. Der er tildelt midler til alle projekterne ☺ Projekterne opstartes løbende. Forundersøgelser medfører tekniske undersøgelser af konsulenter, hvor under grøfter, dræn, pumper og kanaler opmåles. Baseret på opmålingerne udarbejdes der mulige scenarier omkring en vådgørelse af arealerne ud fra en mindsket frigivelse af CO₂. Dernæst er det vigtigste i forundersøgelserne dialog med lodsejere omkring muligheder og scenarier - det skal bemærkes, at det er frivilligt at deltage i realisering af projekterne. Der er pt ingen gældende bekendtgørelser på området. Afventer den nye regering. Det, at der ikke er nogen bekendtgørelse, betyder ikke, at man ikke kan gennemføre de tekniske undersøgelser. Resultaterne fra de tekniske forundersøgelser vil være de samme, hvor vidt man ønsker at ansøge om realisering af et lavbund, klima-lavbund eller kvælstofprojekter. Vi er bare på forkant.
- F. *Havvindmøllepark Guldborgsund (Gedser, Gedesby og Marielyst).* Staten har netop stoppet alt forarbejdet med havvindmøller i forbindelse med open-door ordningen. Dette berører de to havvindmølleparker ved hhv. Marielyst og Gedser. Arbejdet er sat i bero fordi der er usikkerhed omkring udbudsregler er overtrådt i EU regi.

G. *Kommuneplanarbejdet mv.* Udsat til næste møde.

H. *Ønsker til budget 2024-2027.* Biodiversitetspuljen er der fremsat ønske om 2. mio kr pr år i budgetforhandlingerne. Grønt Råd ønskede at beløbet blev højere.

7. Nyt fra medlemmerne

Intet at bemærke.

8. Evt.

Næste ordinære møde er fastsat til 1. juni 2023.

Det vurderes, at der vil komme et temamøde i marts-april, hvor forslag til Biodiversitetsplan 2023 gennemgås.

